

МІНІСТЕРСТВО МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
(Мінмолодьспорт)

вул. Еспланадна, 42, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-03-66, 289-12-64

e-mail: correspond@mms.gov.ua, web-site: <https://mms.gov.ua>, код згідно з ЄДРПОУ 38649881

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Комітет Верховної Ради України
з питань молоді і спорту

Кабінет Міністрів України

Про пропозицію до проєкту Закону «Про внесення змін до статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо уточнення вимог до фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність» (реєстр. № 11470 від 09.08.2024)

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Шмигала Д. А. від 13.08.2024 № 26253/1/1-24 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту від 12.08.2024 № 04-21/03-2024/176528 Міністерство молоді та спорту України надсилає пропозицію до проєкту Закону «Про внесення змін до статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо уточнення вимог до фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність» (реєстр. № 11470 від 09.08.2024), поданий народним депутатом України Мазурашу Г. Г. та іншими народними депутатами України (далі – проєкт Закону).

Водночас зазначаємо, що до Мінмолодьспорту надійшли листи щодо пропозицій та зауважень до проєкту Закону від таких центральних органів виконавчої влади:

1) Міністерство освіти і науки України листом від 15.08.2024 № 1/14757-24 пропонує в абзаці першому статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (далі – Закон) виключити слово «перепідготовку», оскільки зазначене поняття за своїм змістом відображає особливості підготовки робітничих кадрів на рівні професійної (професійно-технічної) освіти і не стосується рівня фахової передвищої та вищої освіти. Проте термін «підготовка кадрів» означає також здобуття іншої спеціальності за тим самим рівнем фахової передвищої або вищої освіти. Крім того, звертається увага на те, що поняття «освітньо-кваліфікаційний рівень» є застарілим у сферах фахової передвищої та вищої освіти;

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№762/3.1/24 від 30.08.2024
КЕП: Бідний М. В. 30.08.2024 13:59
3FAA9288358EC003040000002D2023008636D500

2) Міністерство юстиції України листом від 23.08.2024 № 119270/10510-4-24/7.2.1 зауважує, що проєкт Закону не містить випадків, в разі настання яких працювати тренерами (тренерами-викладачами) можуть також спортсмени, та не передбачає механізму видачі національними федераціями сертифікату щодо компетентності для здійснення тренерської діяльності.

У свою чергу нечітке визначення норм зумовлює невідповідність цих положень принципу юридичної визначеності як складової принципу верховенства права, закріпленому у статті 8 Конституції України.

Адже, як зазначено в рішенні Конституційного Суду України від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005, із конституційних принципів рівності і справедливості випливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці і неминуче призводить до сваволі.

Також, з метою дотримання наведеного принципу юридичної визначеності проєкт Закону потребує уточнення в частині слів «і вище», оскільки Законом зазначена термінологія не застосовується.

Крім цього, проєкт Закону потребує доопрацювання з урахуванням вимог нормопроектувальної техніки, зокрема щодо викладення змін, зазначення джерела офіційного опублікування тощо;

3) Міністерство фінансів України листом від 23.08.2024 № 09040-04-5/24868 звертає увагу, що пропозиції законопроекту щодо надання можливості працювати тренерами (тренерами-викладачами) спортсменам без відповідної освіти та наявності сертифікату національної федерації (асоціації) з відповідного виду спорту щодо компетентності для здійснення тренерської діяльності не узгоджуються з нормами Закону, відповідно до яких спортсмен – фізична особа, яка систематично займається певним видом (видами) спорту та бере участь у спортивних змаганнях.

Тренер здійснює організацію навчально-тренувального процесу згідно з вимогами навчальних програм з видів спорту, підготовку до змагань з метою досягнення спортсменами максимальних спортивних результатів.

Реалізація положень законопроекту призведе до ситуації, що спортсмен буде сам себе тренувати або буде працювати тренером за сумісництвом.

Крім того, спортсмени в окремих видах спорту стають призерами чемпіонатів України або їм присвоюють спортивне звання «Майстер спорту» в юному віці, і вони також зможуть здійснювати тренерську діяльність.

Для уникнення такої ситуації запропоновані зміни потребують доопрацювання щодо визначення умов, за яких окремим особам, як виняток, надається право працювати тренером (тренером-викладачем) без освіти, але за умови прийняття безпосередньої участі у змагальній діяльності, наявності відповідного досвіду, обмеження за віком тощо.

Одночасно зазначається, що Законом не передбачено надання національною федерацією з відповідного виду спорту сертифікатів щодо компетентності для здійснення тренерської діяльності.

З урахуванням вищезазначеного проєкт Закону потребує доопрацювання.

Додатки: 1. Пропозиція Міністерства молоді та спорту України на 2 арк.

2. Копії листів Мінфіну, Мін'юсту, МОН на 8 арк.

Т. в. о. Міністра
молоді та спорту України

Матвій БІДНИЙ

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ (Мінфін)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 206-59-47, факс 425-90-26
e-mail: infomf@minfin.gov.ua, код ЄДРПОУ 00013480

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Міністерство молоді та спорту України

Про розгляд законопроєкту

Міністерство фінансів України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Д. Шмигала від 13.08.2024 № 26253/1/1-24 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту від 12.08.2024 № 04-21/03-2024/176528 надає копію експертного висновку до проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо уточнення вимог до фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність» (реєстр. № 11470 від 09.08.2024), поданого народними депутатами України Мазурашу Г. Г., Костюхом А. В., Остапенком А. Д. та іншими.

Додаток: на 2 арк. в 1 прим.

Директор Департаменту видатків
бюджету соціальної сфери

Світлана БОЙКО

Олена Крижанівська 277 54 16

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД
СЕД Megapolis.DocNet
Сертифікат 26B2648ADD3032E1040000002126266
Підписувач Бойко Світлана Миколаївна 1401/4.1-2
Дійсний з 27.12.2022 17:14:05 по 27.12.2022 17:14:05

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство фінансів України
№762/3.
КЕП: Бід... 024... 59
3FA928... 0223008636D500
09040-04-5/24868 від 23.08.2024

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо уточнення вимог до фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність» (реєстр. № 11470 від 09.08.2024), поданий народними депутатами України Мазурашу Г. Г., Костюхом А. В., Остапенком А. Д. та іншими.

2. Завдання законопроекту

На сьогодні відповідно до статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (далі – Закон) працювати тренером (тренером-викладачем) мають право фахівці, які мають спеціальну освіту та відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень.

Законопроектом запропоновано, як виняток, дозволити займати таку посаду спортсменам (призерам чемпіонату України серед дорослих і вище або спортсменам, які мають спортивне звання «Майстер спорту» і вище) без відповідної освіти та за наявності сертифікату національної федерації (асоціації) з відповідного виду спорту щодо компетентності для здійснення тренерської діяльності.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація акта не впливатиме у поточному та наступних бюджетних періодах на показники державного бюджету, оскільки має організаційний характер.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація акта не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація акта у разі його прийняття не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України у поточному та наступних бюджетних періодах.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Положення законопроекту не суперечать нормам законодавства, що регулює бюджетні відносини.

Однак законопроектом передбачено, що тренерами (тренерами-викладачами) зможуть працювати спортсмени без відповідної освіти та за наявності сертифікату національної федерації (асоціації) з відповідного виду спорту щодо компетентності для здійснення тренерської діяльності.

ДОКУМЕНТ
Сертифікат
Підписувач
Дійсний з (

ЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
УЗ0400000D72D3008E8CC800
ан Володимирович
33 по 01.12.2025 14:19:33

Міністерство фінансів України

09040-03-3/24811 від 23.08.2024

Такі положення не узгоджуються з нормами Закону, відповідно до яких спортсмен – фізична особа, яка систематично займається певним видом (видами) спорту та бере участь у спортивних змаганнях.

Тренер здійснює організацію навчально-тренувального процесу згідно з вимогами навчальних програм з видів спорту, підготовку до змагань з метою досягнення спортсменами максимальних спортивних результатів.

Реалізація положень законопроекту призведе до ситуації, що спортсмен буде сам себе тренувати або буде працювати тренером за сумісництвом.

Окрім того, спортсмени в окремих видах спорту стають призерами чемпіонатів України або їм присвоюють спортивне звання «Майстер спорту» в юному віці, і вони також зможуть здійснювати тренерську діяльність.

Для уникнення такої ситуації запропоновані зміни потребують доопрацювання щодо визначення умов, за яких окремим особам, як виняток, надається право працювати тренером (тренером-викладачем) без освіти, але за умови прийняття безпосередньої участі у змагальній діяльності, наявності відповідного досвіду, обмеження за віком тощо.

Одночасно зазначаємо, що Законом не передбачено надання національною федерацією з відповідного виду спорту сертифікатів щодо компетентності для здійснення тренерської діяльності.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект потребує доопрацювання.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Міністерство молоді та
спорту України**

**Щодо доручення Прем'єр-міністра України
Дениса Шмигала від 13 серпня 2024 року № 26253/1/1-24**

Міністерство юстиції України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 13 серпня 2024 року № 26253/1/1-24 (до звернення Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту від 12 серпня 2024 року № 04-21/03-2024/176528) опрацювало проєкт Закону України «Про внесення змін до статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо уточнення вимог до фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність» (реєстр. № 11470 від 09 серпня 2024 року) (далі – проєкт Закону), внесений на розгляд Верховної Ради України народними депутатами України Мазурашу Г.Г. та іншими, і в межах компетенції повідомляє.

Проєктом Закону пропонується внести зміни до статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», відповідно до яких, як *виняток*, працювати тренерами (тренерами-викладачами) можуть також спортсмени рівня призерів чемпіонату України серед дорослих *і вище* або які мають спортивне звання «Майстер спорту» *і вище*, за наявності сертифікату національної федерації (асоціації) з відповідного виду спорту щодо компетентності для здійснення тренерської діяльності.

Водночас, проєкт Закону не містить випадків, в разі настання яких працювати тренерами (тренерами-викладачами) можуть також спортсмени, та не передбачає механізму видачі національними федераціями сертифікату щодо компетентності для здійснення тренерської діяльності.

В свою чергу нечітке визначення норм зумовлює *невідповідність цих положень принципу юридичної визначеності*, як складової принципу верховенства права, закріпленому у статті 8 Конституції України.

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 119270/10510-4-24/7.2.1 від 23.08.2024

Підписувач Банчук Олександр Анатолійович

Сертифікат 382367105294AF9704000000175A050010605501

Дійсний з 12.09.2023 16:41:31 по 12.09.2024 16:41:31

Міністерство молоді та
спорту України

№21415/4.1-24 від 26.08.2024

04

12:38:

Адже, як зазначено в рішенні Конституційного Суду України від 22 вересня 2005 року № 5-рп/2005, із конституційних принципів рівності і справедливості впливає вимога визначеності, ясності і недвозначності правової норми, оскільки інше не може забезпечити її однакове застосування, не виключає необмеженості трактування у правозастосовній практиці і неминуче призводить до сваволі.

Також, з метою дотримання наведеного принципу юридичної визначеності проєкт Закону потребує уточнення в частині слів «і вище», оскільки Законом України «Про фізичну культуру і спорт» вказана термінологія не застосовується.

Крім цього, проєкт Закону потребує доопрацювання з урахуванням вимог нормопроектувальної техніки, зокрема щодо викладення змін, зазначення джерела офіційного опублікування тощо.

Заступник Міністра

Олександр БАНЧУК

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Міністерство молоді та спорту України

Про розгляд законопроекту реєстр. № 11470 від 09.08.2024

На виконання доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 13.08.2024 № 26253/1/1-24 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту від 12.08.2024 № 04-21/03-2024/176528 стосовно розгляду проекту Закону України «Про внесення змін до статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо уточнення вимог до фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність» (реєстр. № 11470 від 09.08.2024, н. д. Мазурашу Г., Костюх А. та інші) Міністерство освіти і науки України повідомляє.

Міністерство в межах компетенції у цілому підтримує ініціативу щодо розширення траєкторій доступу до професійної (тренерської) діяльності осіб, які не здобули відповідної освіти, але мають особисті спортивні досягнення національного та міжнародного рівнів.

Водночас пропонуємо привести статтю 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» у відповідність до вимог освітнього законодавства та законодавства про систему кваліфікацій.

Зокрема, слово «перепідготовку» вважаємо за доцільне виключити, оскільки зазначене поняття за своїм змістом відображає особливості підготовки робітничих кадрів на рівні професійної (професійно-технічної) освіти і не стосується рівня фахової передвищої та вищої освіти. Проте термін «підготовка кадрів» означає також здобуття іншої спеціальності за тим же самим рівнем фахової передвищої, або вищої освіти.

Крім того, звертаємо увагу, що поняття «освітньо-кваліфікаційний рівень» є застарілим у сферах фахової передвищої та вищої освіти.

З огляду на викладене пропонуємо частини першу, другу статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» викласти в такій редакції:

МОН № 1/14754-24 від 15.08.2024

Підписав: Кудрявцев Євген Володимирович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000584D36009A29B600

Дійсний: з 05.04.2023 0:00:00 по 04.04.2026 23:59:59

арк.2

40

17:56:

«Держава забезпечує підготовку та підвищення кваліфікації кадрів у сфері фізичної культури і спорту.

Право проводити фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність, фізкультурно-спортивну реабілітацію надається фахівцям, які мають ступінь фахової передвищої або вищої освіти за відповідною спеціальністю та відповідну професійну кваліфікацію (за наявності). Як виняток, працювати тренерами (тренерами-викладачами) можуть також спортсмени рівня призерів чемпіонату України серед дорослих і вище або які мають спортивне звання «Майстер спорту» і вище, за наявності сертифікату національної федерації (асоціації) з відповідного виду спорту щодо відповідності наявних професійних компетентностей вимогам здійснення тренерської діяльності. Тренери та спортивні судді проходять обов'язкову атестацію в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту. Атестація тренерів та спортивних суддів, фахівців з фізкультурно-спортивної реабілітації, які беруть участь у фізкультурно-оздоровчих, фізкультурно-реабілітаційних та спортивних заходах для осіб з інвалідністю, проводиться Українським центром з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту.».

Т. в. о. Міністра

Євген КУДРЯВЕЦЬ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Департамент забезпечення документообігу, контролю та інформаційних технологій

пр-кт Берестейський, 10 м. Київ, 01135, тел.(044)481-32-50, факс (044)481-32-23, E-mail: org@mon.gov.ua

Д О В І Д К А

Відповідно до наказу Міністра освіти і науки України від 14.08.2024 № 898-оп тимчасове виконання обов'язків Міністра освіти і науки України 15 серпня 2024 року покладено на Євгена Кудрявця, першого заступника Міністра.

Директор департаменту

Інна ЄРКО

МОН № 1 1/17-тпо-24 від 14.08.2024

Підписав: Є
Сертифіка
Дійсний: з

СЕД Megapolis.DocNet
Міністерство молоді та спорту України
№ 10682/4.1-24 від 15.08.2024
000304000000C4691F00099CD500
16 по 17.06.2026 15:34:46

Пропозиція
Міністерства молоді та спорту України
до проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 49
Закону України "Про фізичну культуру і спорт" щодо уточнення вимог до
фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність»

Ініціатори законопроекту:
народні депутати України Мазурашу Г. Г., Костюх А. В. та інші
(реєстраційний № 11470 від 09.08.2024)

до першого читання

1. Позиція до законопроекту:

Міністерство молоді та спорту України підтримує із зауваженнями проєкт Закону України «Про внесення змін до статті 49 Закону України "Про фізичну культуру і спорт" щодо уточнення вимог до фахівців, які мають право здійснювати тренерську діяльність» (далі – проєкт Закону).

2. Обґрунтування позиції:

Проєктом Закону передбачається внесення змін до статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (далі – Закон) в частині надання права, як виняток, працювати тренерами (тренерами-викладачами) спортсменам рівня призерів чемпіонату України серед дорослих і вище або які мають спортивне звання «Майстер спорту» і вище, за наявності сертифікату національної федерації (асоціації) з відповідного виду спорту щодо компетентності для здійснення тренерської діяльності.

Надання такого права викликає суттєві застереження з декількох причин:

1) аналіз протоколів чемпіонатів України серед дорослих з багатьох видів спорту свідчить, що призерами змагань у багатьох різновидах змагальної діяльності (номерах програми, вправах, естафетах тощо) стають представники команд, які показують спортивний результат, що відповідає спортивному розряду кандидата у майстри спорту або першому розряду. Причому такі спортивні розряди є дійсними лише протягом двох років від дня їх присвоєння;

2) викликає сумніви трактування «спортсмени рівня призерів чемпіонату України серед дорослих і вище». Якщо мається на увазі вікова ознака, то вищими за дорослих є лише змагання серед майстрів, тобто серед осіб, які є ветеранами або аматорами спорту. А якщо маються на увазі змагання за своїм значенням, то необхідно зазначити, що це міжнародний рівень змагань за умови їх включення до календарних планів відповідних міжнародних спортивних федерацій (організацій);

3) окрему увагу необхідно звернути на те, що тренер, а особливо тренер-викладач закладу фізичної культури і спорту, який працює з дітьми та

підлітками, має в обов'язковому порядку володіти елементарними базовими знаннями у галузі теорії та методики підготовки спортсменів, періодизації та індивідуалізації навчально-тренувального процесу, основами та структурою побудови річного і багаторічного циклів підготовки, знати фізіологічні особливості організму, особливо дитячого організму.

Зазвичай спортсмени рівня призерів чемпіонатів України не володіють такими навиками і не мають відповідного досвіду роботи. Допуск таких недосвідчених осіб до навчально-тренувального процесу може призвести передусім до нанесення шкоди здоров'ю.

На думку Мінмолодьспорту, такі особи мають щонайменше мати підтвердження щодо проходження курсів підвищення кваліфікації за відповідною спеціальністю в акредитованих закладах вищої освіти;

4) у проєкті Закону застосовується термін «сертифікат національної федерації (асоціації) з відповідного виду спорту», проте в статті 1 Закону відсутнє визначення цього терміну. Також не визначений механізм надання громадським об'єднанням такого сертифікату і повноваження громадського об'єднання щодо його компетентності для надання права займатися тренерською діяльністю.

Міністерство освіти і науки України листом від 15.08.2024 № 1/14757-24 пропонує також в абзаці першому статті 49 Закону виключити слово «перепідготовку», оскільки зазначене поняття за своїм змістом відображає особливості підготовки робітничих кадрів на рівні професійної (професійно-технічної) освіти і не стосується рівня фахової передвищої та вищої освіти. Проте термін «підготовка кадрів» означає також здобуття іншої спеціальності за тим же самим рівнем фахової передвищої, або вищої освіти. Крім того, звертається увага, що поняття «освітньо-кваліфікаційний рівень» є застарілим у сферах фахової передвищої та вищої освіти.

Т.в.о. Міністра
молоді та спорту України

Матвій БІДНИЙ